

MÅLT, OPPLEVD OG ØNSKET INNEKLIMA I PASSIVHUS

Inneklimakonferansen, 09.05.2017

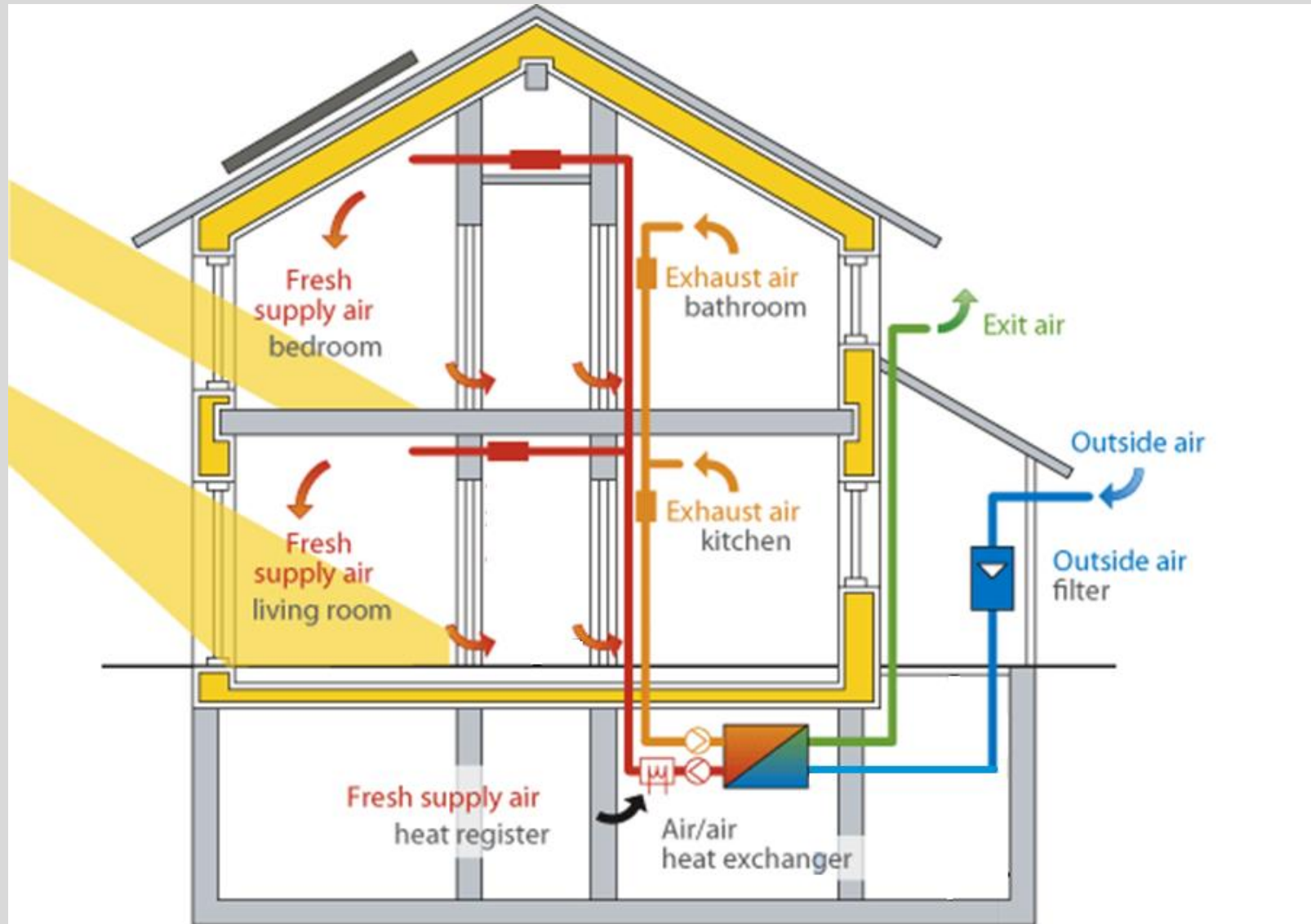
Magnar Berge, Høgskulen på Vestlandet og Asplan Viak AS

1991: DET FØRSTE PASSIVHUSET

DARMSTADT-KRANICHSTEIN, TYSKLAND

PASSIVHUS-KONSEPTET

TYPISK OPPVARMING OG VENTILATION I NORSKE LAVENERGI- OG PASSIVHUS

zeb.no

The Research Centre on
Zero Emission Buildings

ABOUT ZEB ▾

PARTNERS

NEWS AND EVENTS ▾

PUBLICATIONS

PILOT PROJECTS

About the ZEB Centre

About the Centre

The vision of The Research Centre on Zero Emission Buildings, ZEB, is to eliminate the greenhouse gas emissions caused by buildings. This national research centre will place Norway in the forefront with respect to research, innovation and implementation within the field of energy efficient zero-emission buildings.

LØVÅSHAGEN **Bergen**

Foto: Geir Mogen

MILJØBYEN GRANÅSEN

Trondheim

BETSI-STUDIE SVERIGE

Boverket

Enkätundersökning om boendes
upplevda inomhusmiljö och ohälsa
– resultat från projektet BETSI

NORDAHL ROLFSENS VEI Bergen

BEBOERUNDERSØKELSER

Støy

Støv og smuss

☐	☐	☐
☐	☐	☐

17) Hvordan opplever du boligen stort sett når det gjelder:

	meget dårlig	dårlig	akseptabelt	bra	meget bra
størrelse	☐	☐	☐	☐	☐
planløsning	☐	☐	☐	☐	☐
dagslys	☐	☐	☐	☐	☐
generell standard	☐	☐	☐	☐	☐

18) Hva synes du om følgende forhold?

	meget dårlig	dårlig	akseptabelt	bra	meget bra
Temperaturforhold i boligen	☐	☐	☐	☐	☐
Støyforhold i boligen	☐	☐	☐	☐	☐
Luftkvalitet i boligen	☐	☐	☐	☐	☐
Boligområde generelt	☐	☐	☐	☐	☐

CO₂

T

RF

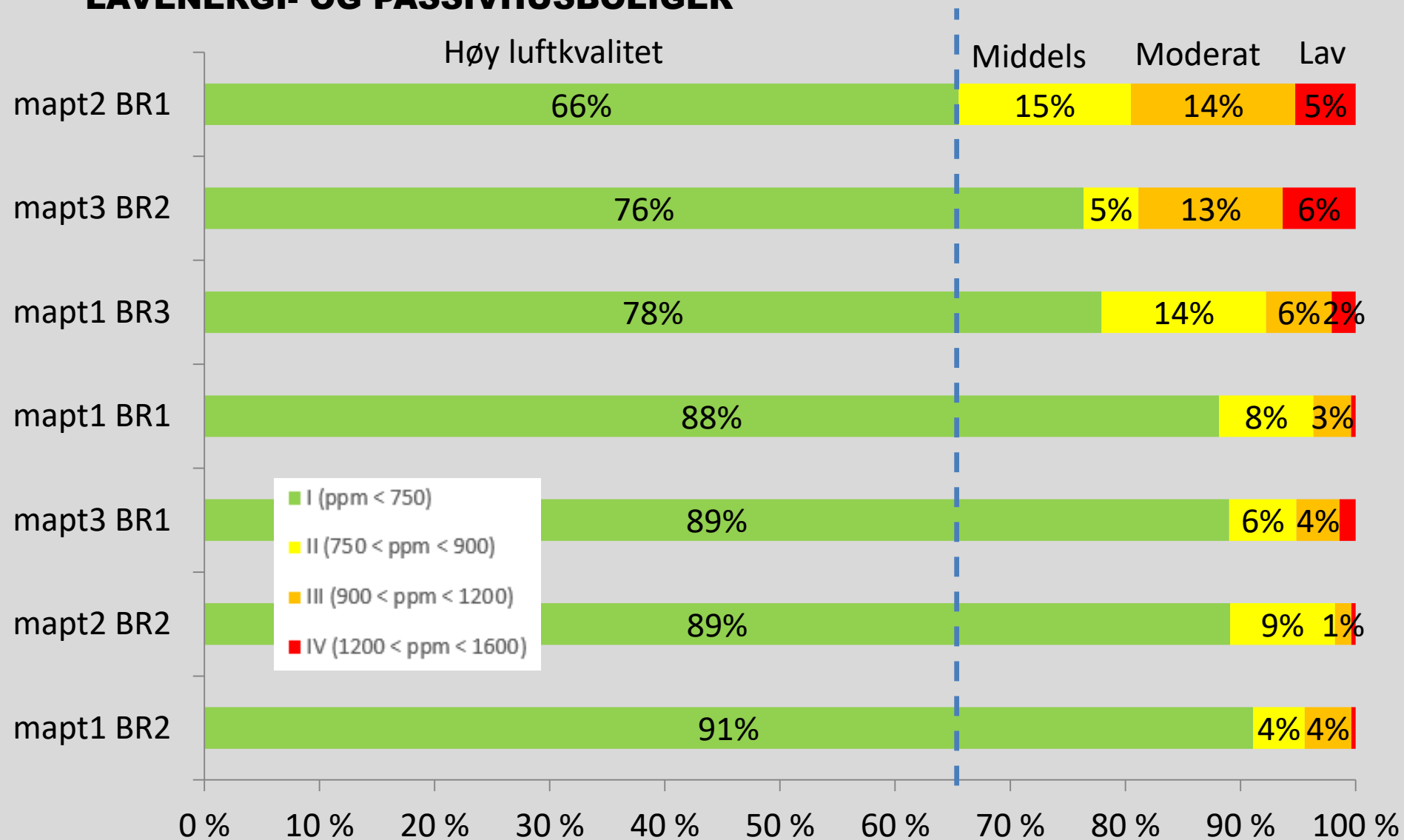

VINDUSÅPNINGSTID

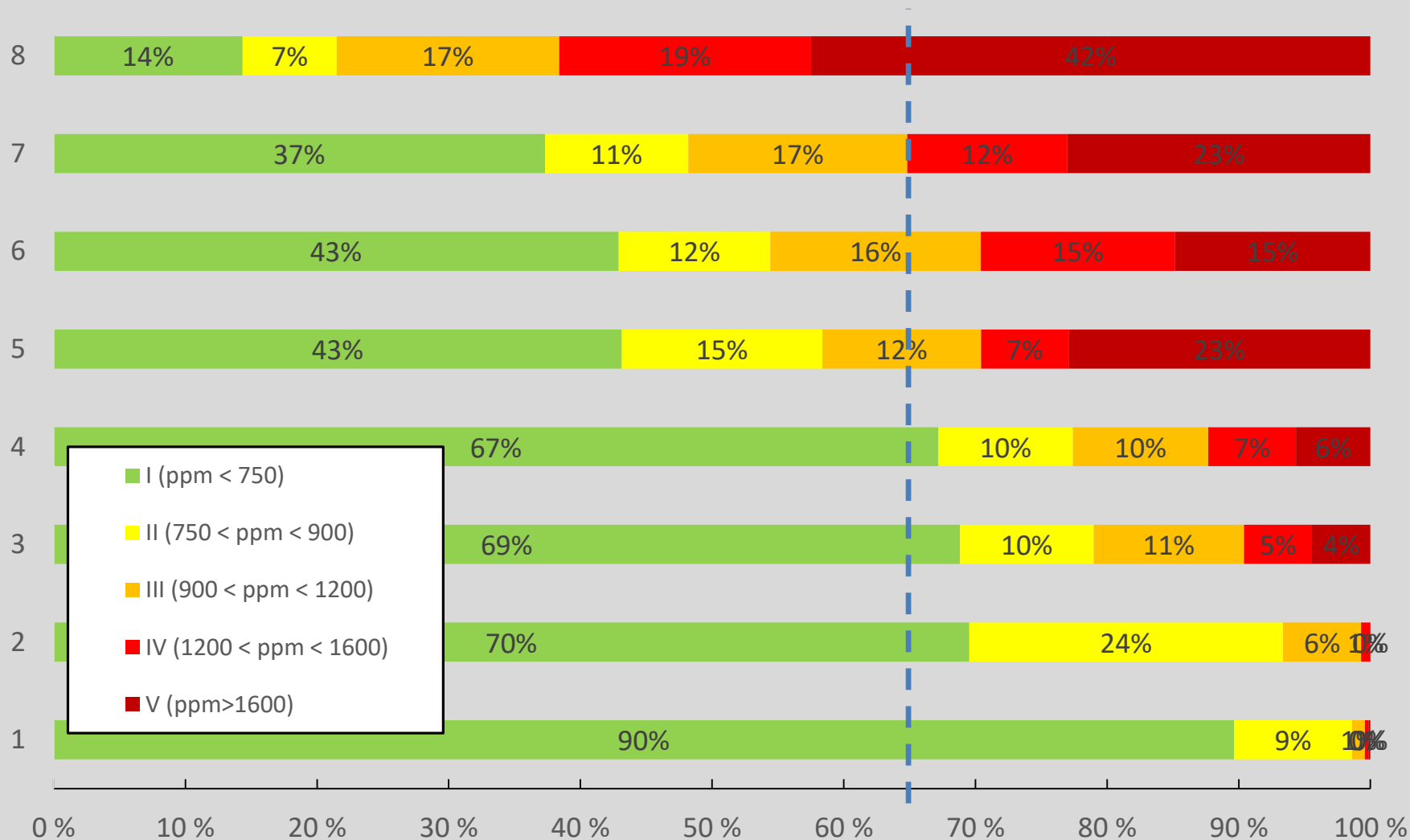

CO₂-NIVÅ I SOVEROM I LØVÅSHAGEN

LAVENERGI- OG PASSIVHUSBOLIGER

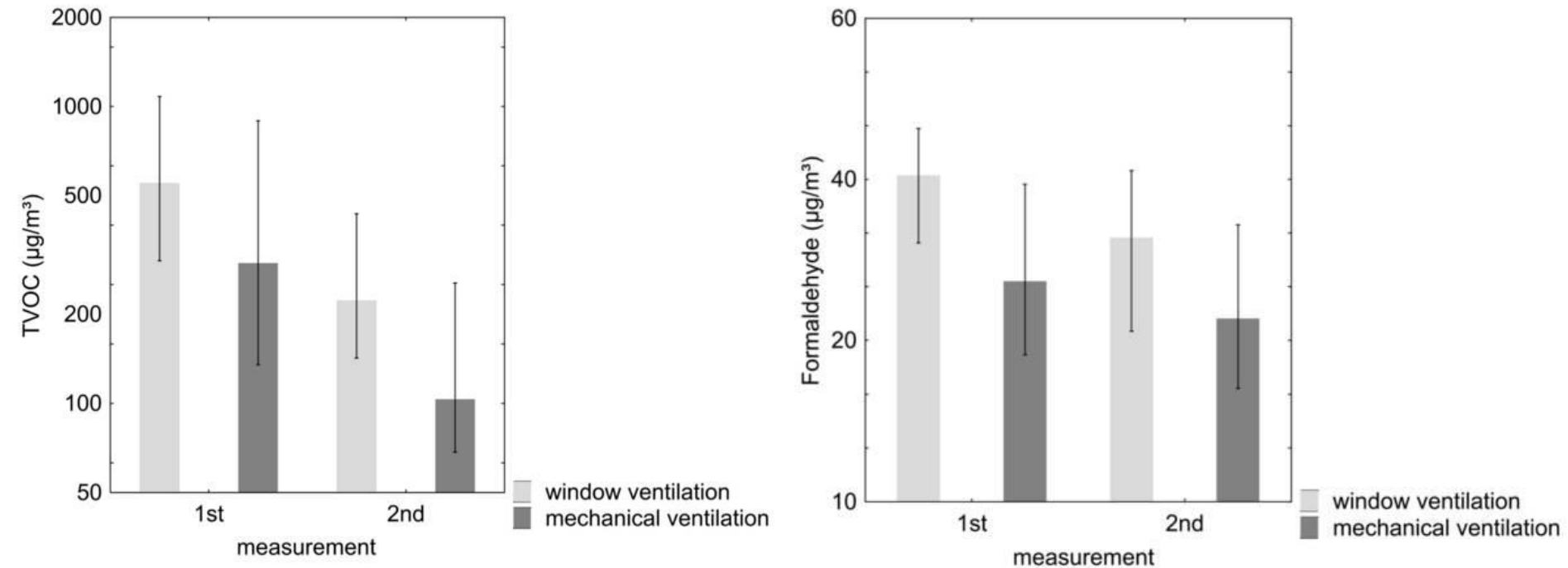

CO₂-NIVÅ I SOVEROM I NORDAHL ROLFSENS VEI BOLIG FRA 1950 MED VINDUSLUFTING

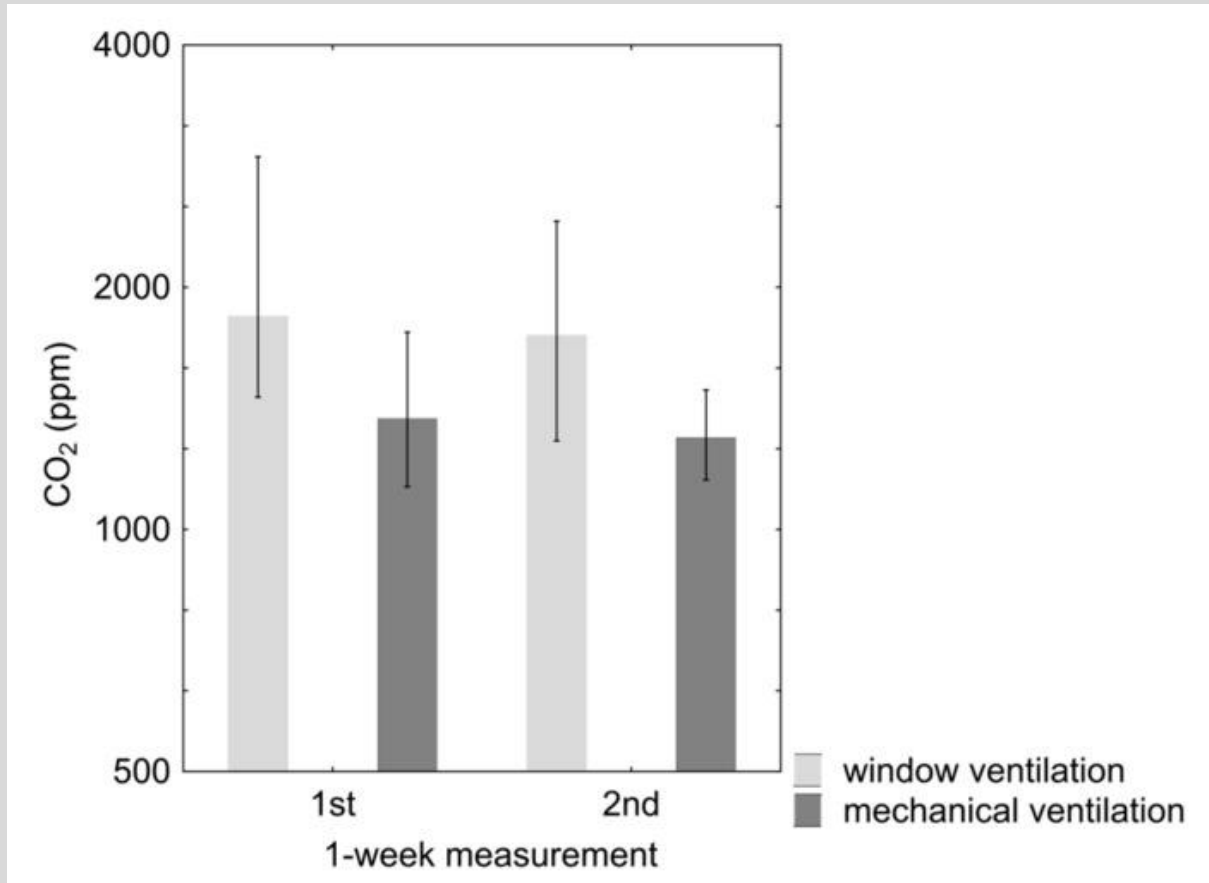
MÅLTE FORURENSNINGER

Sammenligning 62 boliger med balansert ventilasjon og 61 boliger med kun vinduslufting:

Kilde: Wallner, P., et al. (2015). "Indoor Environmental Quality in Mechanically Ventilated, Energy-Efficient Buildings vs. Conventional Buildings." *International Journal of Environmental Research and Public Health* **12**(11): 14132.

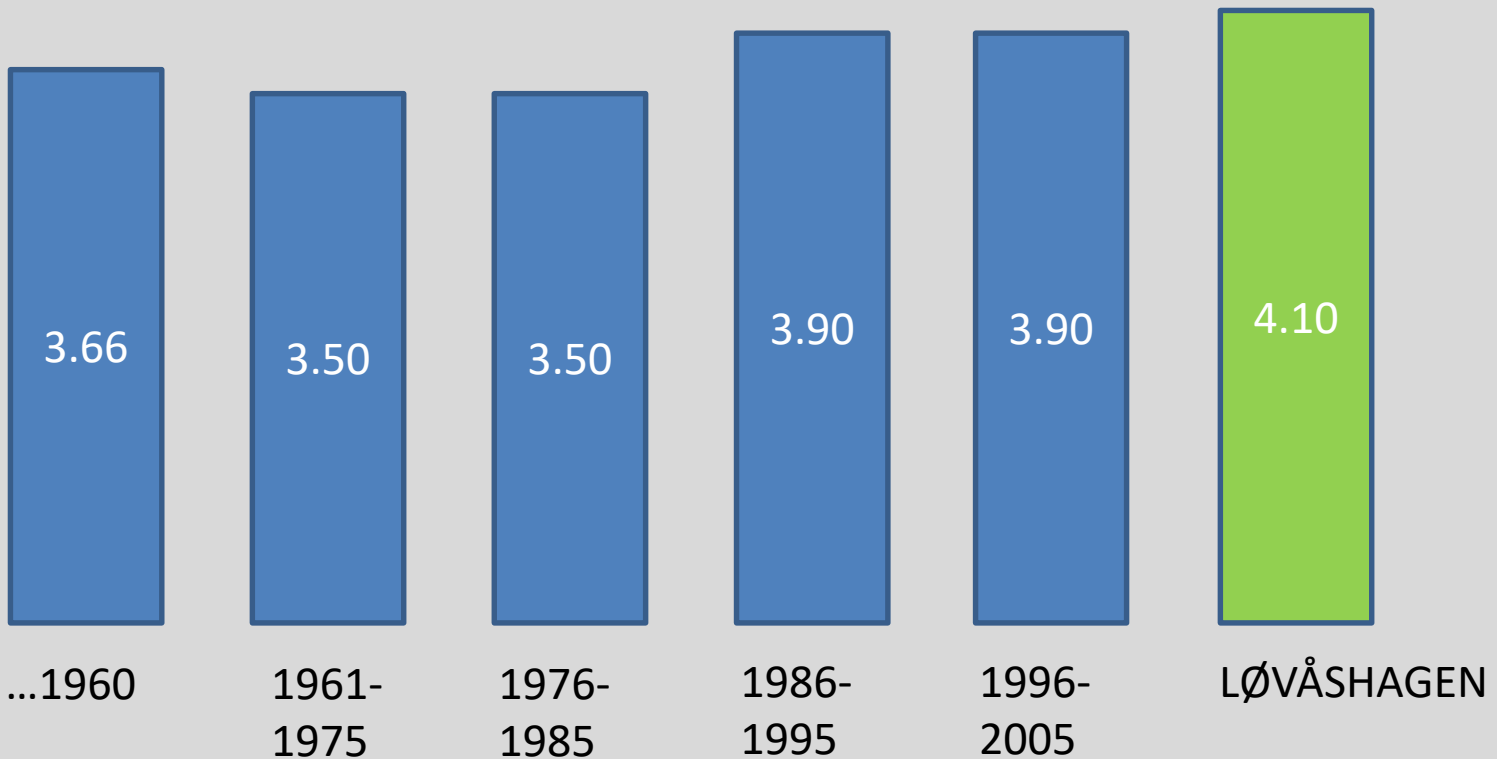
MÅLT HØYESTE GJENNOMSNIITTLIG TIMESVERDI FOR CO₂

Kilde: Wallner, P., et al. (2015). "Indoor Environmental Quality in Mechanically Ventilated, Energy-Efficient Buildings vs. Conventional Buildings." *International Journal of Environmental Research and Public Health* **12**(11): 14132.

OPPLEVD LUFTKVALITET

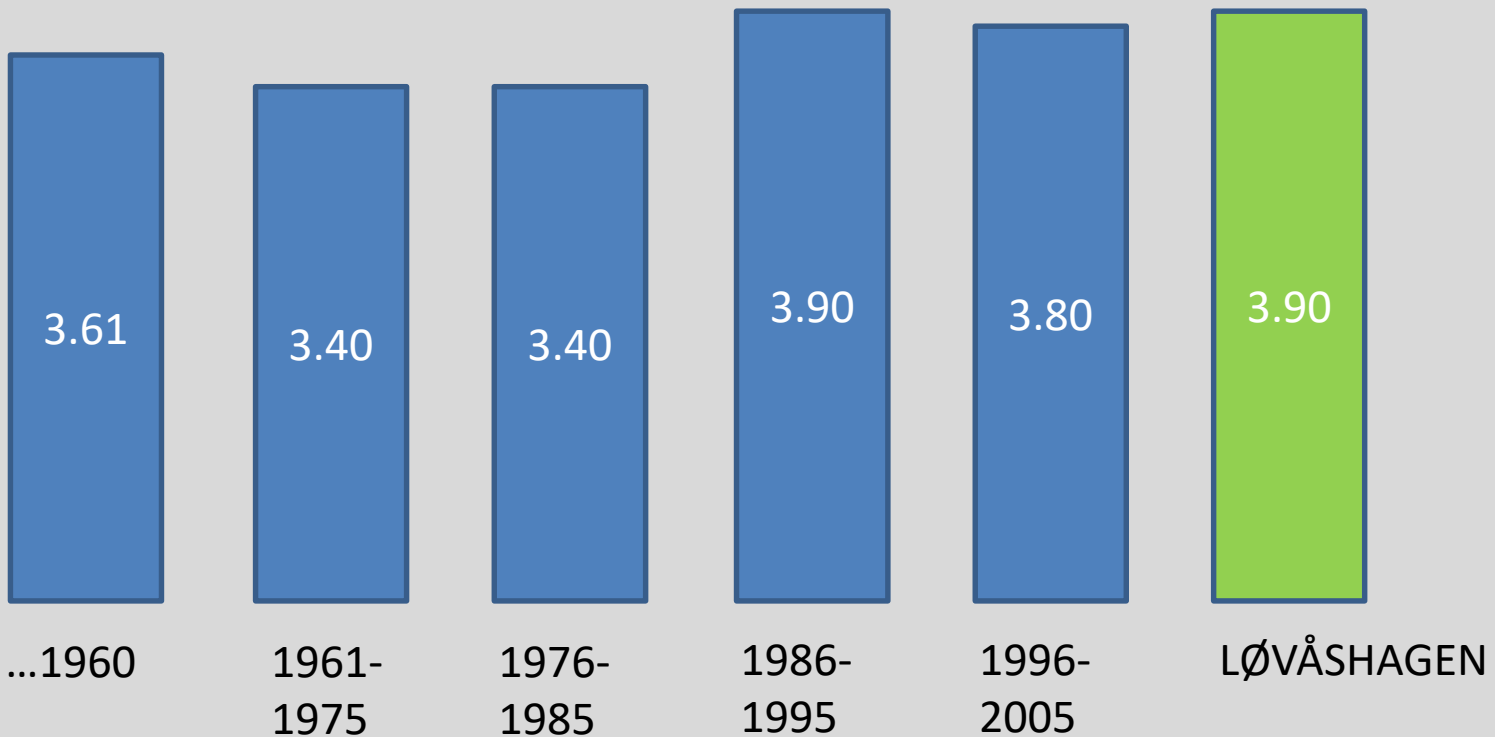
PÅ EN SKALA FRA 1 (MEGET DÅRLIG) TIL 5 (MEGET BRA)

Kilde: M. Berge, H.M. Mathisen, Perceived and measured indoor climate conditions in high-performance residential buildings, Energy and Buildings, 127 (2016) 1057-1073

OPPLEVD TERMISK KOMFORT

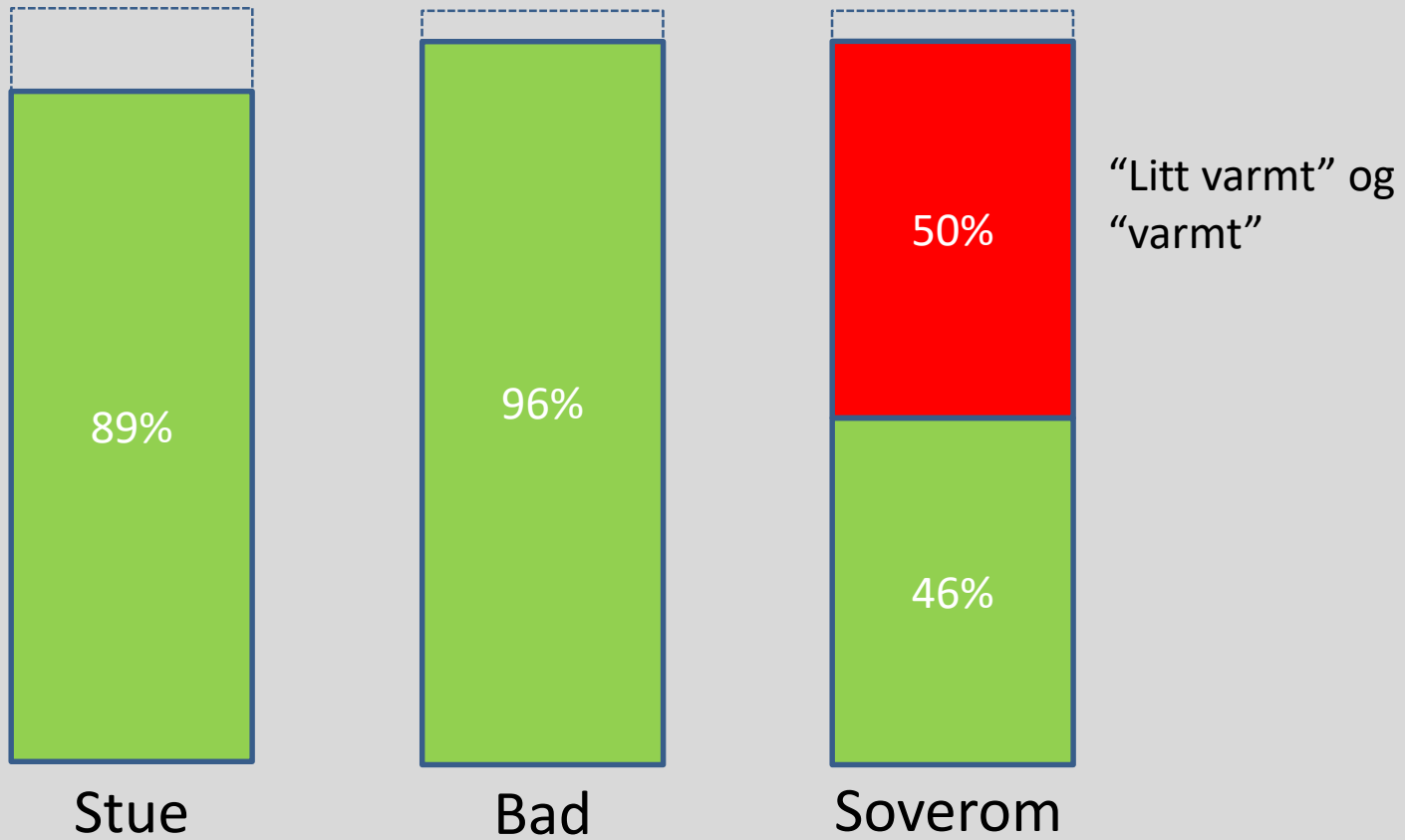
PÅ EN SKALA FRA 1 (MEGET DÅRLIG) TIL 5 (MEGET BRA)

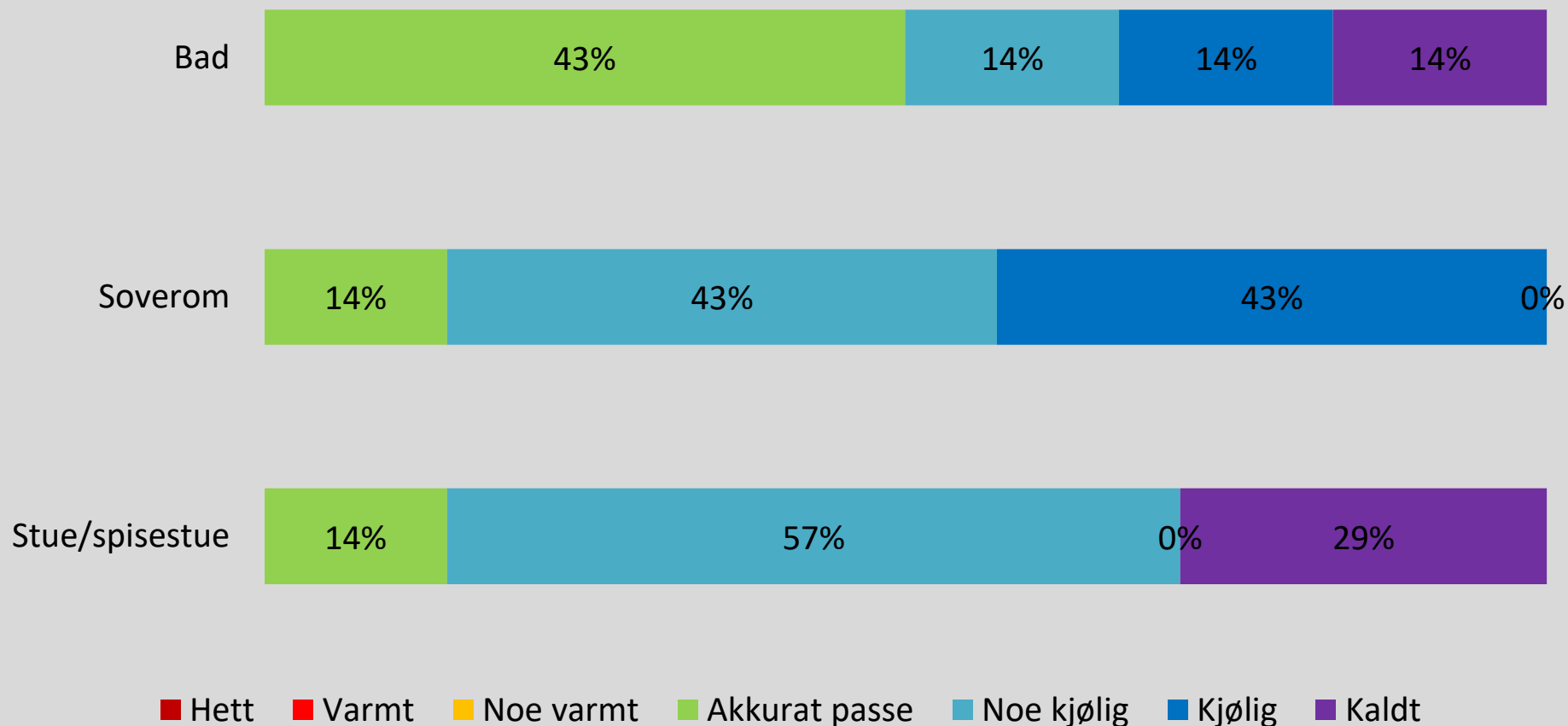
Kilde: M. Berge, H.M. Mathisen, Perceived and measured indoor climate conditions in high-performance residential buildings, Energy and Buildings, 127 (2016) 1057-1073

TERMISK KOMFORT I DE ULIKE ROM I MILJØBYEN GRANÅSEN

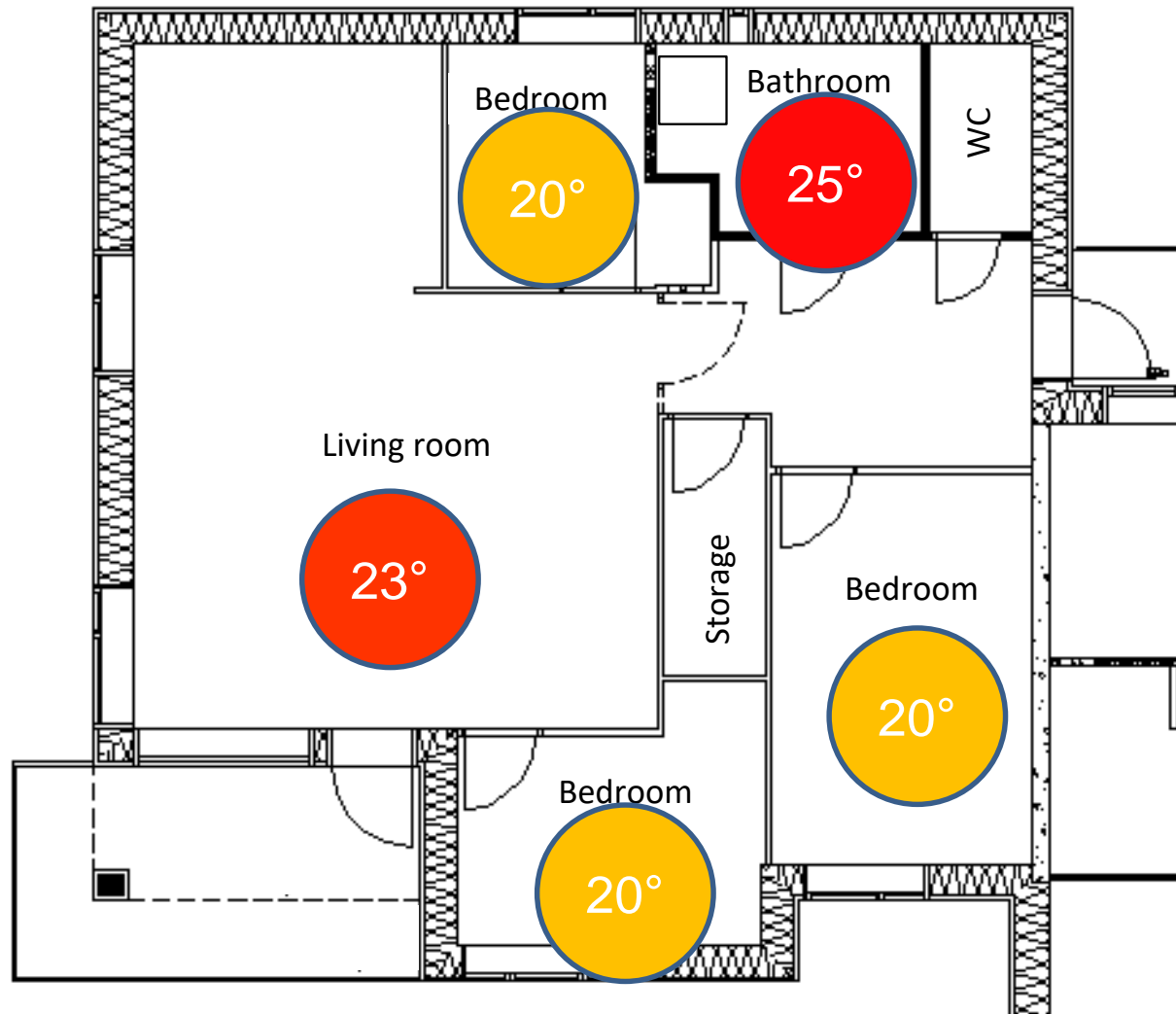
Hvor mange vurderer temperaturforholdene som "akkurat passe" om vinteren?

TERMISK KOMFORT OM VINTEREN I ELDRE BOLIG (NORDAHL ROLFSENS VEI)

TEMPERATURØKNING I PASSIVHUS - ØNSKET OG UØNSKET

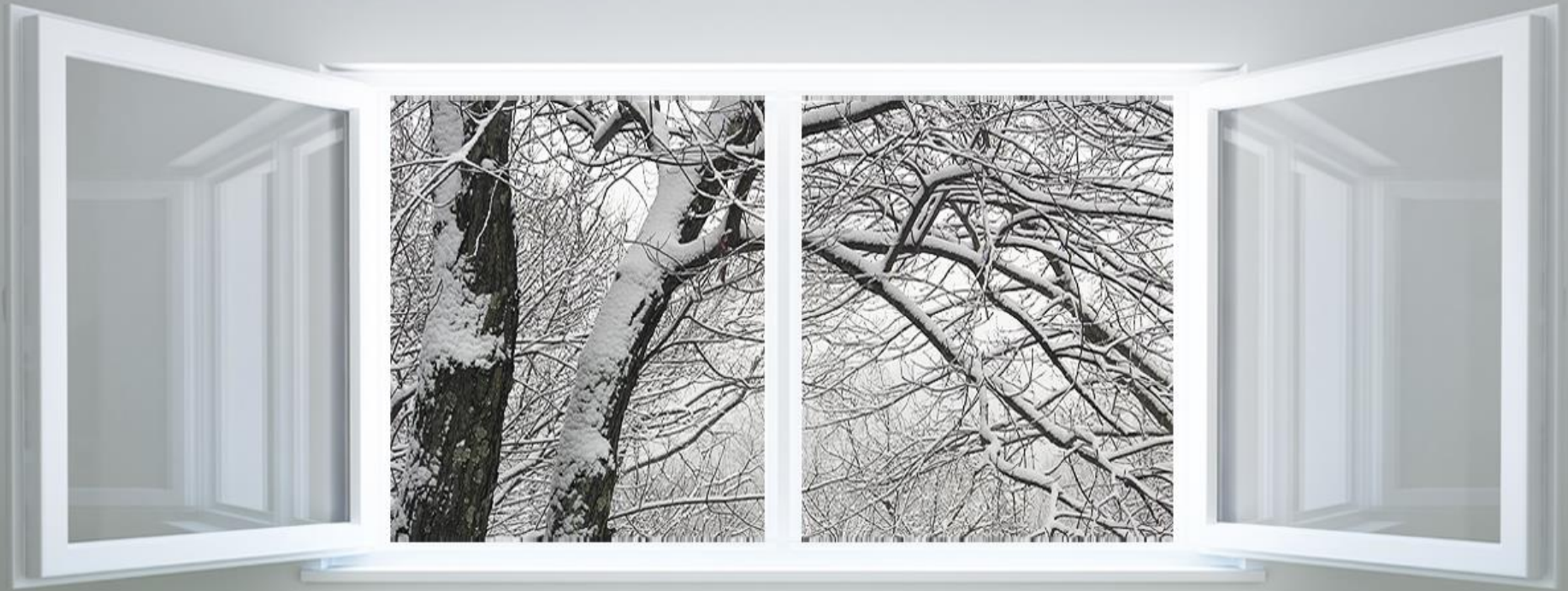

ÅRSAKER TIL (UNØNSKET) HØY TEMPERATUR PÅ SOVEROM

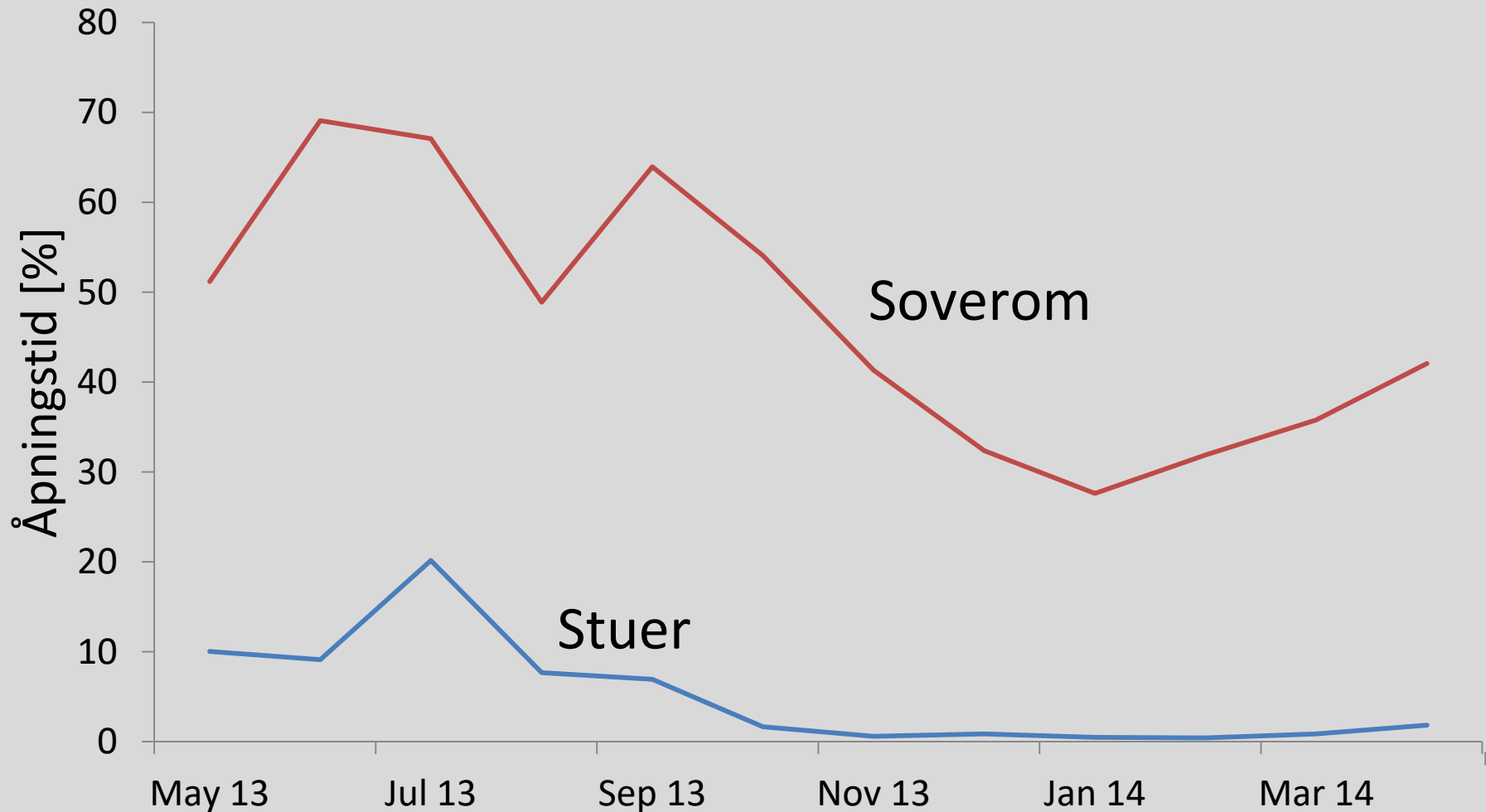
- Varmestrøm gjennom vegger/dør fra tilstøtende rom
- Luft-/varmestrøm gjennom åpen dør
- Lavt varmetap ut
- Ventilasjonsvarme
- Evt. soltilskudd

VENTILASJONSVARME

OMFANG VINDUSLUFTING I PASSIVHUS (Løvåshagen)

HVORFOR ÅPNES VINDUET?

	Løvåshagen	Granåsen
• Av gammel vane:	9 %	13 %
• Økt friskluftmengde:	26 %	35 %
• Kjøligere soverom:	59 %	96 %

TILTAK FOR Å REDUSERE BEHOVET FOR VINDUSLUFTING FOR Å REDUSERE VARMETAP OG STØY

1. Arkitektoniske tiltak:

Orientering, soning, planløsning

2. Byggtekniske tiltak:

Isolere innervegger mot soverom

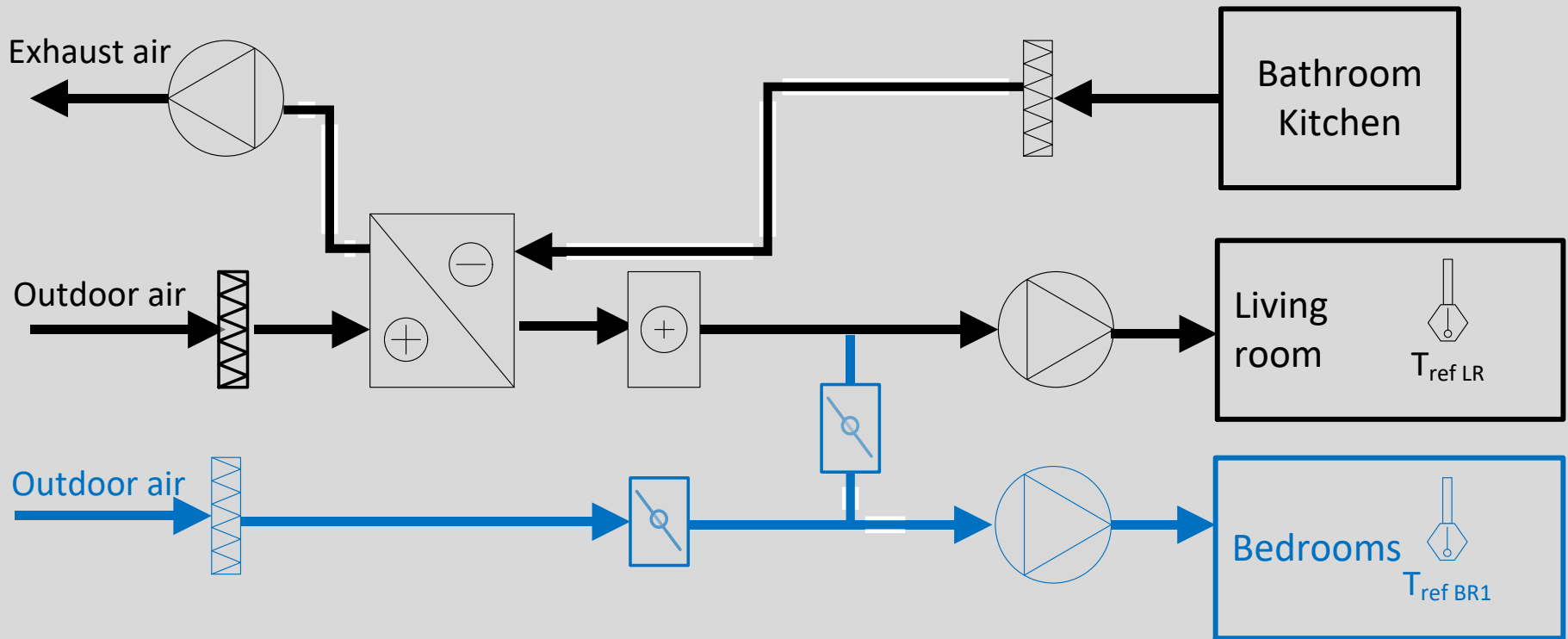
3. Installasjonstekniske tiltak :

Bypass-ventilasjon til soverom

4. Brukeratferd:

Holde soveromsdøren lukket

BYPASS TIL SOVEROM

Mer informasjon:

M. Berge, L. Georges, H.M. Mathisen, On the oversupply of heat to bedrooms during winter in highly insulated dwellings with heat recovery ventilation, Building and Environment, 106 (2016) 389-401.